

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 74. ANUL XVI.

Telegrafulu eac de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 p. c. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 15/27 Septembrie 1868.

Pré Sânti'a Sea P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu au sositu eri si

Pré Sânti'a Sea P. Episcopu alu Caransebesiului Ioann Popasu a sositu alalta eri dupa amedi in mijloculu nostru.

Unu numeru insemnatu dintre dd. deputati la congresu au sositu eri si astadi.

Alegeri la Congressu

In archidieces'a Transilvaniei.

Din partea laiciloru: Dlu ofic. finant. Ioann Filipescu in cerculu XIV, Dlu c. r. capitanu in pensiu Constantin Stezaru, in cerculu XVIII, Dlu adv. Nicolae Gaetanu, in cerculu alu XX.

in dieces'a Aradului.

Din partea clerulu: Mironu Romanu, Protosinelu in Aradu, Petru Chirilesen Protopopulu Chisiu-Ineului, Ioann Russu, Parochu in Aradu, Ioann Groza, Protopopulu Halmagiului. Simeonu Bic'a, Protopopu si presied. consist. in Oradea-mare. Moise Porumbu, Parochu in Tulc'a si ases. consist. Georgiu Vasilieviciu, Protopopulu Beiusiului. Petru Anc'a, parochu in Ghrod'a si ases. consist. Ioann Tleranu, Protopopulu Lipovei, Parteniu Gruescu, parochu in Capolnasiu si ases. consist.

Din partea laiciloru civili: Lazaru Ionescu, si Ioann P. Desseanu, advocatu in Aradu. Alessiu Popovicu, advoc. in Comlosiu, si Michailu Nicora, ases. la tribun. comitat. Bichisiu. Demetriu Bonciu, advocatu in Aradu, — si Ioann Moldovanu, notariu comunalu in Siri'a. Sigismundu Popovicu vice-comite in Aradu, si Sigismundu Borlea, proto-notariu comitat. Zarandu. Nicolau Zsig'a, sen. cetatienu in Oradea-mare, si Stefanu Borosiu, advocatu in Borodulu-mare. Michailu Besanu, ases. tribun. comit. in Lugosiu, si Georgiu Pop'a Poppi, redact. foiei „Albin'a" in Vien'a. Parteniu Cosm'a, advocatu in Beiusiu, si Ioann Bic'a notariu comunalu in Morosiu. Vincentiu Babesiu, jude la tabl'a reg. in Pest'a, si Petru Cermen'a, capitanu prim. alu Orasiului Timisiora. Dr. Atanasiu M. Marienescu, ases. la trib. comit. in Lugosiu, si Constantinu Radulescu advocatu in Lugosiu; — (suplin. Dionisiu Cadariu, adv. a Chiseto). Dr. Alessandru Mocioni, si Victoru Mocioni, posesori mari in Banatu.

Congresulu nationalu bisericescu.

Au trebuitu sa treca o suta si sece dieci si atati'a de ani pana candu biseric'a sa se reveda ierasi in reprezentanti'a ei intrega. Ce aspectu venerabilu si respectabilu, ce simtire inaltatoare de sufletu este candu astadi avem, dupa intrerupere de sute de ani, a privi fatia in fatia pre urmasii acelor mai mari, cari in timpurile cele grele ale persecutiuniloru nationalu bisericesci au fostu incetatu a se mai aduna, au fostu incetatu de mai fi o individualitate visibila, au incetatu de a-si mai folosi drepturile date de Dumnedieu prin Mantuitorulu lumii, fiulu seu, sigilate de mangaioriulu Duchulu adeverului; candu li vedemu adonati spre a lua possessiune de unu dreptu atatu de pretiuitu: alu liberei desvoltari pre campulu crescerei poporulu nostru. Ce bucuria pote insulfeti pre ori ce romanu candu dupa atatea grele fortune ce s'a succesu, dupa tempestatea, carea ne dismembrase pana la despretiulu strainiloru, ba mai pana la nimicire, sa ne revedemu ierasi Archipastorii, clerulu nostru, inteleginti'a nostra, dandusi man'a ca la o dorita revedere, dandusi man'a spre a se pune la lucru si a cautá tamadoirea reinviatulu

trupu nationalu bisericescu, pre carele lu cugetau multi ca demultu este alu veciei.

Cu dreptu coventu putemu si noi dice: Radica impregiuru ochii tei Sione si vedi, cum dela apusu si dela resaritu, dela media nopte si media-di au sositu fiii tei. Salta si te bucura, ca marirea Domnului preste tine au stralucitu.

Dara, asi'a este, provedinti'a a facutu ca marirea Dlui cu radiele soarelui dreptatiei sa stralucesca si preste noi. Acest'a ne da sperantia, ca precum la radiele soarelui primaveri resaru tote cate santu de trebuintia folosintei omenesci, asi'a si acum va resari de aci incolo imbelsugarea cea dorita pre campulu spiritualu. Lips'a acestei imbelsugari ne a aretatu flamendi si setosi si goli spiritulminte, de aci incolo avem dreptulu, de a ne arata si intre alte popore, intre alte biserici, cu fatia mai vesela pentru ca virtutiei eata ca i se restauréza ierasi templulu ce i se cuvine si apoi scimu ca singura virtutea conduce la indestulirea spirituala; iera speculatiunile ducu numai la reulu celu maide apoi carele e mai reu de catu celu dintai.

Noi credemu ca raporturile cele dintai ce-le vomu dá despre congresulu nostru nationalu bisericescu voru intari sperantiele nostre spre bine si voru resfrá temerile nostre de reu. Florea inteligintei nostre adunate la unu locu va fi gelosa si de tempu, numai ca mai in graba sa aduca decisiuni, de care doresce totu crestinulu romanu gr-or. de sute de ani.

Sa ne impreunamu dara in diu'a de astadi tote rugaciunile nostre catre Ddieu ca sa verse darulu seu asupra activitatiiei congresulu, incatu sa fia o di epocala, o di de vesela aducere aminte pentru noi si posteritatea nostra.

Temere de magiarisare.

Tote lucrurile posedu natura, de a fi bune seu rele dupa anumite proportiuni. Si dulceti'a si si amarulu santu bune in mesura potrivita trebuintiei si stricacióse santu amendoue candu nu e potrivit, ci se intrebuintéza in catatime pre mare.

Astfelia este si cu frica seu temerea de magiarisare respective de desnatiaunaliis are.

Conservarea individualitati ei e o detorinta, pre carea ni-o impune si moralulu celu crestinescu, si celu filosoficu. A disputá esistinti'a individualitatiloru nationalu este a inchide ochii, odata spre a nu vedé ceea ce este in realitate, a dou'a ora, spre a ignora lips'a varietatiloru si specioloru, pretinse de locu, de obiceiuri in care traiescu omenii, si de originea, din care se tragu omenii, a ignora ca tote aceste aducu vieti'a si inlatura monotoni'a in lume.

A nu purta vre-o natiune grija de esistinti'a individualitati ei sele nationalu este egulu cu neglegerea vietei seu cu sinucidere indirecta — la tota intemplantia o crima suprema contra preceptulu celu mai mare, alu iubirei de sine, dela care trebuie sa proceda tota iubirea catre altii.

Detori'a dela individulu singularu trece dara cu tote consecutiile la individualitatea carea se compune din mai multi, care'i a mai dicemu si colectiva, prin urmare deca singularulu are dreptu a-si teme fiinti'a sea cu acela-si dreptu si teme si o natiune colectivitatea sea, esistinti'a sea.

Inse temerea acest'a trebuie observata din partene intre marginile demnitatiei si ale seriosului, caci altmintrea tota temerea pote deveni o frasa imblatita fara de nici unu sensu, seu o ipochondria politica, ambe periculose tocm'a pentru esistinti'a nostra. Periculose dicemu, pentru ca usiurinti'a aplicata la unu lucru asi'a de delicatu produce nepasare, si nepasarea vorbesce din gura mai multu, seu numai din

obiceiu si trece cu vederea adeveratii pericali si urmarea duce mai departe la perire; ipochondria intuneca si amaresce tote lucrurile spre a nu le mai pute deosebi; ori-ce suflare seu miscare e pretiuita mai reu cu multu decatu merita; descuragiulu intra si torturile cele multe provenite din impregiurari ale aceste amurtiescu ori-ce activitate si in fine tota vieti'a precum la individulu singularu, si la celu colectiv.

Noi de unu tempu incóce, nu vedemu la o parte din publicisti'a nostra, decatu viete de magiarisare, si acestu sunetu de temere a strabatutu pana mai si la noi.

Unu veteranu ne spunea odinioara, cu ore-care surisu necajitu, ca comandantulu bataliunei sele de cate ori intrá in focu si incepeau glontiele inimice a stirbi sirurile bataliunei, indata incepea a eschiamá: „Pentru Ddieu ne prapadimu cu totii!" Noi cugetamu ca acesta neeroica eschiamatiune va fi neplacuta pentru ori-ce omu de anima, carele a avutu parte de a fi vre-odata in vertegiulu unu periculu, totu asi'a ca si pentru soldatii, cari au tocmai in momentele periculuului supremu lipsa de incuragiare. Deci deca suntemu tocmai la istorisirea unei asemenea intemplantii sa ne dicemu noi insine, ca ore nu e unu pecatu, ca atunci candu pericululu e cunoscutu deja, candu luptatorii trebuie sa fia deja provediuti cu armele ce le stau la dispositiune, candu ei au sa ascepte numai semnalulu trambitiei spre a face miscari in drept'a seu in stang'a, inainte seu inapoi, dupa cum cere tactic'a: nu e unu pecatu ore, ca atunci sa vina eschiamatiuni friciose si descuragiatorie in sirurile partasiloru la lupta? Insa va reflecta cine-va, ca terenulu e favoritoriu pentru unii mai multu decatu pentru altii. Bine, insa la acesi'a trebuie sa respondemu, ca nu numai terenulu fac, ci dreptatea causei inainte de tote, carea insulfetisce; intiepleciunea in dirigerea miscariloru si disciplin'a si instructiunea in urmarea directiunei, ducu a dese ori de pre terenu nefavorabilu pre terenu favorabilu si atunci lupt'a devine egala si pote termina cu unu resultatu onorificu pentru ambe partile luptatorie; iera intimidarea, frica ducu totu-deun'a la retragere rusinosa si pagubitória.

Amu petrecutu pote pre multu la acesta desvoltare in asemenare, insa in impregiurari nostre, candu lupt'a, intielegemu cea pacinica, este neincungurabila, credemu ca e de lipsa sa luamu asemenari si mai plastice, ca dora sa le putemu vedé mai bine si intielesulu lor sa-lu putemu prinde cu man'a.

Asi'a dara alt'a trebuie sa fia procederea nostra, deca e ca aceea sa fia incununata de succesu — trebuie sa fia treza, serioasa, si in unu modu concretu.

Inainte de tote trebuie sa constatamu pericululu de care ne tememu. Deci trebuie sa ne intrebamu, ca esista in adeveru pericululu magiarisarei?

Candvremu sa damu respunsu la intrebarea acest'a sa nu avem numai vointi'a unoru omeni inaintea nostra, ci sa cugetamu, ca esistu si elementele cari sa realizeze acesta vointi'a? si deca acele nu esistu, atunci trebuie sa scimu ca acesta vointia se reduce numai la unu piu m de sideriu.

Unu poporu carele porta in sine pericululu desnatiunaliisarei altoru popore trebuie inainte de tote sa precumpanesca pre celelalte cu nume rulu, salu precumpanesca inse si cu cultura in toti ramii ei. Sa deschidemu istori'a strabaniloru nostri Romani si sa vedemu, ca d. e. pre greci iau fostu absorbitu cu totul in organismulu statulu lor si cu tote aceste, deca cu cultura nu a pututu sa-i precumpanesca, partea

esaritena a imperiului se desvôlta mai tardiu în o imperatia numai dopa nume romana, în sine înse grecésca. Sa cautâmu în isto-ria mai noua d. e. în Russi'a, carea dela Petru celu mare pâna astâdi înca nu a pututu, prefaca pre lângă toia superioritatea numerului, elementele cele tatare, chirghise, calmuce și finlandice, nemtiesci și polone în elementul seu, cu toate ca, afara de nemti și poloni, celelalte sunt popore fara de cultura, — din cauza ca nici fatia cu acestea nu a avutu a pune elemente cu multu mai superioare de cultura spre absorbirea aceluor mici nationalitati. Insi Angli nu au pututu face nimica cu Irlandezii pre lângă toia cultura lor din cauza ca elementul englezu în privintia numerica nu pôte precumpâi elementul iriloru.

Avemu noi asupra nôstra unu poporu numericu impuuetoriu, care sa ne causeze racori dealungulu spinarei decât ori vomu cugetâ la elu? Precumpanesce elu cu o cultura coplesitoria? Nici ca nationalitate, nici ca rasâ elementulu magiaru nu ne e superioru, iera câtu pentru cultura, fara de a voi a detrage ceva din meritulu natiunei magiare, ea insasi va concede, ca luându romanimea în totalu nu suntu mai departe de câtu noi; ba deca considerâmu natura culturei aflâmu ca suntemu egali, câci si unii si alții avemu mai multu cultura straina. Noi si cu alta ocaziune amu esusu în detaliu negatiunea acést'a a nôstra.

Si cu toate aceste, cine va crede ca noi suntemu pentru a nu avé nici o grigia de nationalitate nôstra se insiela. Noi amu disu înca în colonele acestei foi, ca poporele cari remânu în apoi în cultura facu locu altorâ în drumulu mai departe, si în întielesulu acést'a apoi în adevêru vomu avé temere si de popore mai mici, nu ca ne voru desnationalisâ, dara, ca ne voru cuprinde locurile spre a zidi pre ele, spre a cresce vite si bucate mai bune si mai multe de câtu noi si noi ne vomu postii. Se întielege ca în tipulu acést'a nu avemu sa ne temem numai de magiarisare, ci si de jidovisare, nemtisare etc sare, cari toate ne aducu totu acelasi reu.

Dara sa nu aparem ca ne abatemu dela tema, sa remanemu pre lângă magiarisare. O amu constatatu? Ei bine! sa dicemu ca dâ! si sa-i cautâmu în fatia sa o vedemu cumu e? sa o analisâmu putinu în elementele ei.

Sa incepemu dela legislatiune. Acî aflâmu done lucruri si adeca toti cetatenii din statu suntu liberi si egali îndreptatiti. Acést'a trebuie sa nu o trecemu numai asiâ usioru cu vederea, pentruca are însemnate destulu de considerabila fatia cu acea parte, în carea se dice, ca limb'a discutiuniloru în dieta sa fia cea magiara.

Câci se dice înse din vechime ca „salus rei publicae suprema lex esto“. Asiâ dara deca salutea statulu trebuie sa fia legea cea mai înalta, atunci ore voru staru magiaru în nisuintie de a contopi nationalitati, nisuintie cari sa-i sustiena si pre ei în agitatiuni continue si sa le absorbâ puterile cu cari aru putea face altu ceva, adeca asigurarea elementulu lor, care e mai mai espusu decât alu nostru? Deca si întielegu ei înteresele proprie, ceea ce trebuie sa o presupunemu, bater dela barbatii de statu, atunci si legislatiunea preste scurtu va trebui sa se convinga, ca ea nu mai pôte purtâ si în viitoriu vestmentulu exclusivismului. Acei barbatii de statu voru veni la acea convingere, ca puterile barbatiloru demni trebuie sa nu fia, în tempulu cându privilegiile sa delatura, privilegiate de a functionâ ca parinti ai patriei numai câci acei'a sciu cutare limba, iera alii sa fia eschisi pentru ca nu o sciu. Salutea seu binele statulu va trebui sa influentiéze totu asiâ si în alte afaceri, câci legea suprema va avé a se îngriji de înteresele si prin aceste de castigarea în parte-si a tuturor cetateniloru statulu deca nici decum ai departâ dela sine.

Deca cându amu avé a presupune ca voru fi cerbicosi si nu voru lasâ nici o iota din ideile cele cari pórta înca în parte urmele trecutulu, seu numai ale începutulu unei nôue ere; cându instituttele publice voru însupuse preste totu indiomel magiare s. a. ce e dreptu atunci puseitiunea e pentru noi nefavorabilu, deca în casulu acést'a, ca cetatenii liberi nu avemu libertate a ne face instituttele nôstre proprie? În unu atare casu vomu avé cu atât spese mai multe cu câtu pre lângă contributiunea ce incurge din pungile nôstre în lad'a statulu, de unde apoi se sustinu instituttele publice ale statulu, noi vomu trebui a ne impune o noua contributiune. Atunci înse statulu si

înstreinéza însusi pre cetatenii sei si lucra în contra principiulu salus republicae suprema lex.

Îngreunarea deca în desvôltare, va poté fi posibilu, dara nu desnationalisarea seu magiarisarea din partea ori cârei alte natiuni, carea aru voi a trage toate folosele publice numai în partea sea.

Asiâ dara deca vomu indentificâ si acést'a împedecare cu magiarisarea atunci noi suntemu dator a opune mijloce cari se puna stavila amenintârei. În legislatiune barbatii cei vomu avé întrepuna se, interpeleze, facu totu ce voru aflâ de necece în favorea individualitatii nationale. În officii deca vomu avé barbatii lucréze cu barbatia în contra nedreptâtilor ce aru vedé ca se arunca asupr'a întereselor nationale. Iera noi cestilalti, preoti si laici, fie care din puseitiunea sea se spriginesca crescerea poporulu, prin scôle, prin industria, prin sciint'a. Aceste suntu toate nu numai lucruri neiertate, ci suntu lucruri, cari suntu în cercu mai strimtu în înteresulu statulu, a cârui factoru considerabilu suntemu si noi românii, si în întielesu m i largu în înteresulu societâtii omenesci, carea astadi cere concursulu tuturoru poporeloru cu putere de viatia. În tipulu acést'a, chiaru deca amu concede tendintiele magiarisarei seu germanisârei cu ori ce pretiu, ele se voru sfermâ de vitalitatea nôstra.

Deci în locu de a latî meru ne încrederea în puterea nôstra de viatia, în astfellu de lupta amu vrea sa vedemu pre barbatii nôstri, cari s'a combata periculi la toia punctele, fara de audi macaru unu vaietu si rezultatulu aru fi ca pôte ne-amu trezi câ aceste doue popora din lupta aru esî amice, aru esî doue colonne tari în ecuilibrulu Europei orientale, de cari sa nu fia legatu nici unu Samsonu, care sa le sgodue spre stricatinea cumuna, ci de cari sa se aterne trofeele progresulu a fie-cârei natiuni concurinte la progresulu generalu alu omenimei.

Cându înse sôrtea aru aduce lucrurile altufellu, pre lângă ambitiunea nôstra nationala salvata, amu avea consciintia linisita, ca din partene s'a facutu totu ce a fostu cu putintia.

Eveneminte politice.

S a b i i u , 14 Septemvre.

Din telegramele ce le aduce „Hr. Ztg.“ astadi aflâmu ca Maj. Sea. din decisiune spontanea a sistatu caletori'a în Galiti'a. A dôn'a scire importanta este demisiunea principelui Auersperg ministru presiedinte în tierile de dincolo de Lait'a De o camdata presidiulu ministeriului e încredintiatu contelui Taaffe. Caus'a acestei demisiuni o aseriu unii deputati ai dietei austriace rivalitatii în tre Auersperg si Beust.

În diet'a Croatiei s'a luat la desbatere operatulu despre complanarea croato-ungurésca. Minoritatea vrea câ sa se amâne desbaterea acestui operatu, majoritatea înse a invinsu si operatulu s'a luat la desbatere. Dupa scirile mai dincoce numai atât'a mai putem scî ca desbaterea acést'a înca decurge si ca pâna acumu mai multi oratori a vorbitu pentru operatu decâtu în contra lui.

Dela diet'a galitiana aflâmu ca s'a facutu unu proiectu de adresa câtra Maj. Sea. prin carele se cere autonomi'a tierii. Adres'a se pune pre terenulu politico-istoricu si demustra ca Galiti'a nu are comuniune asiâ mare câ celelalte tieri transilaitane, cari de seculi au avutu mai un'a si aceeaasi istoria, pre cându Galiti'a numai de unu seculu si ceva mai bine a intratu în legatur'a tieriloru de sub sceptrelu Austriei.

În politic'a dinafara atrage atentiunea Europei o noua revolutiune în Spani'a, carea dopa scirele ce le avemu pâna acumu, e mai bine organizata decâtu celelalte din trecutu. Scirile oficiose din Madridu spunu ca Topete, comandantu de artileria a amagitu feciorii din mai multe nâi de resbelu si a începutu rescôla în sinulu dela Cadix. În Sevilla a urmatu asemenea generalulu Yquirdo dimpreuna cu garnison'a din locu. Regimulu a întreprinsu cele de lipsa spre a supprime revolutiunea si în urm'a acestoru mesuri a le regimulu opiniunea publica e linisita. — Dupa alte sciri înca se spune ca revolutiunea a erumptu la Cadix. Pretensiunea revoltantiloru cetimu ca este urmatorea: Regin'a sa abdica în favorea principelui de corôna si adunarea nationala constituanta sa se conchiame. Mai departe cetimu, ca generalii esilati toti se întorcu în sirurile rescultatiloru Serrano a intratu în Sevilla fara de a aflâ vre o oppositiune. Alte sciri spunu, ca Malaga, Cartagena si Ferrol suntu rescutate dimpreuna cu toti locuitorii între Malaga si Cartagena si ca regimulu provisoriu siaru fi înce-

putu în Sevilla lucrârile sele. Regin'a Isabellâ nu se va poté intalni cu Napoleonu III pentruca a trebuitu sa se întorne la Madridu unde abiâ va fi pututu ajunge. Tôte sperantia de a supprime rescularrea depinde dela armata, cu toate ca o parte din acést'a a trecut deja la insurgenti. Madridulu sa afla în stare de asedia.

Diet'a Ungariei.

În siedinti'a din 19 l. c. dopa verificarea protocolulu din siedinti'a trecuta, aduce presiedintele la cunoscentia, ca nou alesulu deputatu Debolyi din M. Osierheiu si au prezentatu mandatulu seu.

Z s e d e n y i predâ casei o petitiune a superintendintiei Tissiane de confessiunea augsburgica, prin care aceea rôga pre cas'a deputatoru, câ sa reguleze câtu mai curendu desvôltarea factica a ecuitatii si reciprocitatii, statorite în art. 20. a. 1848 fara deosebire pentru toti credinciosii de ori ce confessiune, câ sa înceteze odata frecârile interconfessionale. În urm'a acestei'a asterne Ministrulu de culte bar. Ios. Eötvös pre mas'a dietei proiectulu de lege despre relatiunea religunelor crestine recepte între sine. Se primesce cu aplausu. În fineia cuventulu Deak si propune, ca, deorece budgetele pre anulu 1868 si 1869 nu se mai potu amenâ, sa se voteze budgetulu pre an. 1868 din caus'a scurtimei timpului în sume generali, eara cu privire la budgetulu pre a. 1869 dice în propunerea sa: „Ministeriulu sa se provôce, câ sa prezenteze câtu mai curendu pre anulu 1869 budgetulu ministerieloru si totu ce nu sta în legatura cu delegatiunile si cu legile armarei, care înca nu suntu sanctionate. Onorat'a casa sa otarasca însa, ca va luâ la consultare pârtile acestea ale budgetulu înca înainte delegatiunelor, si redunctiunea finala a budgetulu o va amenâ pre timpul acel'a, cându se va curmâ lucrulu delegatiunelor.

Propunerea lui Deak se cetesce, se otaresce, ca sa se tiparésca, si în siedinti'a viitoare sa se aduca la ordinea dilei. Cu acestea se incheie siedinti'a la 11 ore.

Siedinti'a din 21 Septemvre. Dupa autenticarea protocolulu si dopa incurgerea mai multoru petitiuni vine la ordinea dilei propunerea lui Deak. Conte Lud. Raday se invoiesce cu partea aceea din propunere lui Deak, care privesce votarea budgetulu pre a. 1869 si adauge numai, ca totu odata sa se asterna casei si ratiotiniulu despre a. 1867.; eara în privintia budgetulu pre a. 1868 e de parere sa se prelungiasca indemnitatea. Urmeza o desbatere generala mai îndelungata; unii sunta pentru, alii contra propunerii lui Deak; pentru propunere este si ministerulu de Finantia Lonyay, observându ca ministerulu si pôte da ratiotiniulu pentru a. 1867, cându va asterne budgetulu pre a. 1868. În fine Deak si motiveza de nou propunerea sa, carea se primesce de majoritate. Venindu la desbaterea speciala si facendu-se putine amendamente, ambele proiecte de lege se dau sa se tipareasca si la timpul seu voru veni la ordinea dilei.

Ministrulu de finantia Lonyay asterne pre mes'a dietei proiectulu budgetulu prelunga elaboratele escerpte ale comisiunei finantiale, Ministrulu Gorov predâ dietei proiectulu de lege pentru stergerea decimeii vinului; si cu acestea se incheie siedinti'a la 1 ora.

Dela universitatea sasésca.

Universitatea sasésca în siedinti'a sea din 22 a lunei curente, dopa ce au verificatu si pre alu 22-lea deputatu alu scaunulu Ch-dintiu Schuller Liblôy, au pasitu la pertractarea formale a proiectulu asternutu din partea deputatoru Bistritiei, care erâ pusu pre tapetu pentru siedinti'a acést'a.

Proiectulu despre care ne este vorba suna: „Câ universitatea nationala (firesce sasésca) se statorésca unu statutu despre compunerea si alegerea tuturoru corporiloru representative; precum a comunitatiloru comunale si cetatiene, adunâriloru scaunale, precum si a universitatii nationale — si acést'a (statulu) înainte de superarea (deciderea) lui dafinitiva, a-lu comunicâ scaunelor respective spre a-si dá parerea asupr'a-i.“

Nu voiu sa amintescu aici, toate observatiunile pro si contra ce s'au facutu din partea deputatoru respectivii la acestu proiectu, — care în urma cu majoritate de voturi s'au primitu, — încreditiandu-se unei comisiunei din 5 membrii pentru statorirea lui; — ci voiu mai multu se consta-

tediu și aici un exemplu de simțiu de dreptate-egalitate și frățietate a fraților săși, fatiacu noi, românii, pentru că de-si în impregiurările în cari trăim, nu putem crede, că regimul magiaru actual se concăda, că universitatea sasăseă se făca legi (?) unilateralmente pentru teritoriul seu, numitu cu atât'a predilectiune, cu numele usurpatu de „pamentu sasescu“ — totuși până ce mai avem ocaziune a ne consulta la olaltă, amu fi acceptatu cu totu dreptulu dela întieptii și prudentii concețtatieni; ca în comisiunea acest'a de 5 membrii, care s'au alesu pentru lucrarea de statutu mai respectiv, se făca alesu și unu român, cu atât'a mai tare, cu câtu ea statutu ce este a se face, deca cându-va o se caputulu de dreptu, o sa ne interesede și se noi românii cari facemu majoritatea fundulu regiu. Insa în desiertu domni'a lor nu au aflatu de bine a amestecă și vre-unu român în acea comisiune pentru ca asiă mai siguru se pōta lucră acelu statutu, care apoi va se fia eflusulu reformelor, ce suntu a se face pre o basa mai lata de reprezentatiune în fundulu regescu.

Ne-aru placea fōrte, că sa se mai trediēca românii din scaunele, în cari suntu în majoritate — și luându esemplu dela săși — se nu mai fia asiă complesanti cu acest'a, alegendu sēu numai săși, sēu câte unu român și câte unu sasu la universitate — căci dieu densii, și acolo unde amu avea totu dreptulu nu ne baga în sēma. —

În tōte comisiunile se alesera totu săși și nici unu român.

D. R.

Conferinție invetiatoresci

din Protopopiatele: alu doilea alu Brasiovului, alu trei scaunelor și alu Hidvegului:

(Urmare)

Conferinția II.

În acēsta conferinția dupa ce dlu conducatoru impartiu materi'a conferințiale în modulu urmatoriu: pentru conf. 2-a: a) metodulu de a introduce pre copii în scriere și cetire, pentru conf. 3-a: b) metodulu de a deprinde pre copii în scriere și cetire, iēra pentru conferinția 4-a: c) metodulu de a deprinde pre copii în compulu și d) felulu, cum aru putea invetiati, induplecā pre parinti sa-si tramita copiii la scōla; — fiindu adusi în conferinția patru copii în etate dela 5—7 ani, cari nu umblasera inca în scōla:

1. Se începū convorbirea cu ei, că cu elevii intrati întâi-a-si data în scōla; se făcra atenti la părțile corpului lor, la pusetiunile: drēpt'a, stāng'a, susu, josu, înainte, indereptu; dupa ce cuprinsera acest'a, fura provocati sa arete lucruri, de care vedeau la drēpt'a, la stāng'a lor, s. a.; aceste directiuni li se aretara și pre o tabla de scōla, apoi pusi fiindu în stare de a le cunōce, fura provocati sa le arete și ei pre tabla.

Li se făcū și aretā pre tabla unu punctu, apoi altulu; și încunoscintiati despre ceea ce este punctulu, sciura sa respunda și, ca punctulu 1 stā deasupr'a, punctulu 2 dedesuptu punctulu 3 la drēpt'a s. a.

Li se dictā, și făcra și ei pre tabla unu punctu susu! — unu punctu josu, unu punctu la drēpt'a! — s. a.

În modulu acest'a fura încunoscintiati și cu câte-va linii, care apoi dictāndu-li-se, le făcra și ei. Apoi li se repetira întrebările dinainte, prin care se puse fundamentu la încordarea atentiunei, la exercerea memoriei în acēsta privinția, la formarea și primirea cătoru-va reprezentatiuni, la judecata asupr'a lucrării, care erau pusi sa o faca.

Și privirea începū a li se deprinde cu formele punctului și a celorlalte câte-va linii, lor aretate, și mân'a a li se mīscā cu ore-care securitate la formarea punctelor în deosebite positiuni și a linielor cunoscute.

Se vedea pre fetiele lor și bucuri'a espresa pentru ceea ce pentru ei pré fācra, ca puteau produce ce-va despre care ei până atunci nici ca visasera.

Privitorii inca se pareau ca simpatisēza cu copilasii pentru acest'a.

2. Li se spuse o propositiune simpla; fura provocati a o dice și ei câte unulu, apoi în choru. Apoi se făcra atenti la cuvintele din acea propositiune, le disera și ei câte unulu lamuritu, apoi cu totii deodată dupa tactu. Se făcra atenti la sonulu, care se audiā la începutulu cuventului „ou“ — din acea propositiune apoi la sonulu dela în-

ceputulu cuvintelor: osu, ordiu, s. a. fura pusi sa pronuncieze sonulu „o“, c'a parte a acelor cuvinte, lu pronunțiară iēra dupa tactu mai de multe ori apoi cu totii deodată.

3. Se făcra atenti la form'a gurei, adeca cum trebuie sa asiediāmu budiele că sa putem pronunția sonulu „o“. Form'a gurei, care, până sa pronunțiamu „o“ este că ceea a unei rotitii, fu însemnata cu creta pe tabla. Privindu copiii la form'a gurei, că o rotitia, sciau, ca atunci aveau sa audia sonulu „o“; privindu la rotiti'a de pre tabla, scieau, ca aceea crā semnulu sonului „o“ (liter'a „o“).

Deci fără că sa li-o fi mai aretatu cine-va în ABCdariu, indata ce li s'a datu ABCdariulu a mân'a erau totii patru în stare sa cante și sa arete liter'a „o“ în ABCdariu. Bucuri'a lor acum le erā nespuru de mare, căci sciau tōte acestea.

Întielegeau ce va sa dica liter'a „o“, căci vedeau ca este semnulu gurei, pusa în positiune de a pronunția sonulu corespundentulu, însemnatu pe tabla. Se interesau de sonulu și liter'a „o“ căci sciau, ca este o particica dintr'unu cuventu, și ca fără de cuvinte nu amu putea vorbi.

Dupa metodulu susu aretatu li se făcra cunoscute și alte vocali, pre cari ei de sine sciura apoi sa le arete și arete pre ABCdariu.

Dupa ce si tramisera copiii acur' inv. pres. explicatiuni ulterioare despre propunerea deosebitorulu linii, drepte, încovajate și despre combinarea lor, că exercitiu pregatitoriu pentru scrierea lamurita a propositiunei, a cuvintelor, desfăcerea cuvintelor în silabe s. a. la cari explicatiuni metodice luara parte dearendulu totii presentii; totuși vadira în privinția acest'a cunoscintie mai temeinice. DD. inv. I. Morariu, A. Nanu, G. Siurariu, D. Dogariu, I. Popu, I. Mailatu și I. Crang'a.

Conferinția a recunoscutu aretatele exercitiu pregatitoriu pentru scriere și cetire de neapertu trebuincioase, și a otāritu, că numai dupa ce se afla copii cunoscuti cu ele sa li se dee ABCdariulu a mân'a.

Conferinția a III.

Asupr'a deprinderii elevilor în scriere și cetire s'au adusu înainte următoarele:

1. Cuvintele, d'cerile din ABCdariu sa le pronuncieze mai întâi invetiati. cu tonu înaltu și lamuritu, luându deodată înainte numai până la punctu, dupa aceea sa puna și pre copii sa le pronuncieze asemenea lamuritu și tare întâi câte unulu apoi cu totii deodată; apoi totu asiă sa le și cētēscā, sa-i puna sa le copieze pre tabliti, sa li le și d'cedie.

Conferinția primindu-le aceste de bune, a otāritu, ca dandu invetiatoriulu elevilor sa copieze din ABCdariu totu-dēun'a sa le numēscā câte rânduri sa decopieze. Mai încolo fiindu copiii în stare a ceti cu atât'a îndemansare, câtu nu potū și scrie asiă multe diceri, pre câte potū ceti s. e. într'unu patrariu de ora, atunci sa se desfaca scrierea de cetire, luându-se fia-care exercitiu în câte o alta jumetate de ora înainte.

2. Asupr'a scrierii luata înainte că exercitiu deosebitu au desbatutu DD. Inv. Iuga s. a. aretāndu conferinția, Schiopu, Sierbanu, Stoic'a aretāndu ca acum sa mai ia inv. cu elevii literile un'a câte un'a înainte, făcāndu asupr'a loru o descriere scurta și pre întielesu, luându din alfabetu de acelea înainte cari au orecare asemanare între sine de cele ce nu au lungiri; de cele cu lungiri în susu, apoi de cele cu lungiri în josu. Deca au descriu o litera sa o și faca dupa acea descriere. Sa li-o dicteze dupa părțile ei. Totu asiă și cu literile cele mari.

Dlu Inv. Ioann Crang'a a explicatu metodulu de a dictā literile dupre tactu. A facutu și exercitiu, dictāndu adeca Domnia sea și scriindu mai multi dintre inv. presentii. Conferinția a primitu ecest'a cu placere.

3. Asupra dictarei cuvintelor și propositiunilor din ABCdariu a explicatu Dlu Iuga s. a. aretāndu, că Inv. se dicteze cu tonu înaltu, respicatu și rar, sa nu repetiesca cuvintele la dictare ori silabele; între silabele unui cuventu sa făca o pauza mica, între cuvinte unu mai mare.

6. Dlu Veveritia, Neagu, Olariu, Popu, adusera înainte, ca până a nu incepe dictarea sa iā inv. sēma, ca tōti elevii, cari au sa scria, sa-si aiba: tabliti, burete umedu, stilu ascutitu. Apoi le comenda: tabliti pre masa! — stilu în mân'a! — mân'a în susu! — asiediati! — apoi incepe dictarea.

Conferinția primindu acestea cu placerea a hotaritu, că inv. se oprēscā în scōla tablitiile copiilor dati antaiasi-data la scōla și dupa prelegere sa le linieze pre o parte cu unu cuiu; totu dupa prelegere sa le ascuta și stilele, la care se pōte ajuta și cu unu elevu din departamentulu alu 2-lea.

Mai încolo — ca dictāndu invetiati, elevilor cuvente: sa le scrie pre tabla scōlei, sa faca atenti și la silabele finali și la schimbarea acestor'a în pluralu.

4. Supra felului scrierei din Abedadiulu Dlu Prof. Z. Boiu Dlu Inv. I. Crang'a aduce înaintea, ca s'pre a capetā elevii impoterire în cunōcerea unui felu de litera, sa urmedie inv. în elevii sei mai antaiu totii §§ cei cu medie civile, apoi sa încēpa la cei cu litere latine.

Conferinția a primitu propunerea acest'a de buna.

(Va urm.)

S a b i u, în 13/25 Septembrie 1868.

O corespundinția a „Federatiunei“ nr. 132, data din Resinari, descriindu decursulu alegerei de deputatu clericalu pentru congresu, urmata acolo în 2/14 Septembrie, aduce nomele subscrisului în nisce conexiuni atātu de false și vatematōre, încātu nu sciu, se me miru mai multu de orb'a badarania sēu de maliti'a acelei corespundinție. Pentru ca

1. Corespundintele afirma, „ca eu a-si fi propusu inca dela începutu votare nominala, ce insa nu s'aru fi primitu.“ — Eu acest'a acum o audu întâi'a data, dela corespundintele, de ore-ce eu o astfelu de propunere nici amu făcutu, nici ca sciu sa fia făcutu cine-va, nici chiaru fisicesee nu amu pututu face, fiindu ca eu la actulu alegerei și respective alu votarei amu ajunsu tocmai la urma, asiă încātu din cei 57 votanti numai 2—3 au mai venitu și votatu dupa mine; iēra la inceputu alu actului nici ca amu fostu în biserica, ba dōra inca nici în comu Resinari în ajunescu. Unde dara se fia făcutu propunerea? Dōra prin dūbrava?! În adeveru, propunerea e orb'a!

2. Se fia observatu eu, ca siedulele nu suntu uniforme, ci unele-su mai mari, altele mai mici, și sa fia propusu a se adunā deocamdata tōte siedulele scrise și sa se dea votantiloru în mân'a altele albe, iēra este o afirmatiune, carea nu are nici unu temei; căci cându amu sositu eu, votarea erā pe gat'a, și eu luāndu o siedula și scriindu în trens'a, amu aruncat'o în urna. Dara tocmai cându s'aru fi făcutu, ceea-ce dice corespundintele, vedea elu în uniformitatea sieduleloru periculu pentru vre-unu candidat? Eu nu întielegu.

3. În fine dice corespundintele, ca eu, „necredieru-mi ochiloru“, a-si fi pretinsu a dōu'ora diōsa se reduce la atât'a, ca gresindu-se din otemptare la numerarea voturilor, fiindu implicate dōne siedule un'a într'alta, inca înainte de a se sci rezultatulu, pare-mi-se pre la nr. 16—17, eu și multi alții amu observatu, ca s'a gresitu, dara se va mai numerā odată. — Corespundintele ce aru fi făcutu, cându aru fi vedutu o astfelu de erōre de-si fără voia?

Din tōte acestea se vede, ca corespundintele sēu a scrisu dupa spuse neesacte, sēu a voit în adinsu, sa me prostitue în publicu espunendu-me că contrariu alu meritulu. La casulu dintāu merita reprobare, căci nu s'a informatu de ajunsu; iēra la casulu alu doilea, inventāndu minciuni, și aroncāndu cu tina în unu omu, de care pre semne cu alte arme nu s'a sciutu apropiā, merita etc. despretiulu ori-cārui omu onestu. Și acestu despretiu i va fi responsulu meu până atunci, până cându va dovedi sēu va îndreptā aserțele sele!

La minciun'a în privinția dlui Cristea i va respunde acest'a. *)

Z. Boiu.

Varietăți.

* * Diariulu „V. U.“ publica statistic'a foilor din Ungari'a. În Buda — Pest'a aparū 90 de diuare și foi unguresci, 26 germane, 3 slavene, 7 române, 1 croata și 1 latina, cu totulu 130, precāndu în Viena este numerulu acelor'a 232, în Londra 553, și în Parisu 774.

* * Desclinite afaceri bisericesci din Biharea. Septembrie 1868. Noi bihoreni (multiamita lui Ddieu și Luda eterna lui Samuilu Vulcanu, Leopoldu II, Nicolae Zsiga și alți binefacatori) avemu o multime de instuție pentru educatiune, din cari esu în fia-care unu o

*) A se vedē nrulu trecutulu R.

suma frumoasă de teneri, dar — din nefericire — puțină forță se asiedă în comitatul nostru, și numai acum cu ocaziunea alegerii la congresu observăm că inteligența noastră e foarte mică, în câtu deia nu pre avem de unde alege multu. — În Ronteu în 18 aug. v. r. s. d. protopopu și presedinte consistoriului Simeonu Bica împreună cu alți preoți și unu diaconu, santi crucea menita turnului nou a. s. beserici. Architectulu punendu crucea pre turnu inchină de acolo unu toastu pentru Imperatoru, altulu pentru metropolitulu Siagon'a, apoi pentru eppulu Ivacicovici, și pentru protopopulu Bica Protopopulu respondea cu vivate entosiastice. D. Bica a tienutu o cuventare pre frumoasă laudandu zelulu credinciosiloru și aretandu în limbajiu popularu că regenerarea natiunei năstre are să se intemple prin beserica și scōla. Apoi daruf comunei o bute de v nu si-o lasă a se petrece între cântecele natiunale ce le essecută band'a mussicala din Oradea-Mare. Turnulu se acopere cu plevu, de aci se pōte conchide despre zelulu comunei. Curendu se va santi ai beserica din Gepiu lângă Salonta. Protopopulu s seceratu laude multe de la poporu, și noi recunoscem că suntu meritate, căci ustanesce multu și are multe de lucratu, din cauza că prot. de mai nainte eră incarcatu de afaceri pre multe într'o e tate foarte naintata. Totu de la congresu sperămu se previna asemenea acumulatiuni pentru venitoriu. „Alb.“

*** Cându adu diarele straine din lumea civilisate despre vre-o intemplantă din poporulu nostru, impreunata cu celu mai micu semnu de superstitiune, pe întrecute i d'au colorile cele mai satirice deducându și aratându necultur'a poporului nostru. Insa eia, ca acum'a tocmai în tierile civiliste, unde cultur'a este în flōre, în mijloculu unei adunări cinstite de omeni plini de cultura se areta „unu dracu impelitatu,“ carele luandu chipu vediotu, binecuvanta adunarea și apoi dispere. Intemplantă acēst'a ni-o istoriseste unu corespundinte dela Polsenz în numerulu celu mai nou alu diariului „Katholische Blätter,“ și diariulu acēst'a, carele ilu pōrta omeni culti, și carele are să lătasca cultur'a din tierile civilisate, promesce să lătesce corespundintia amintita fără nici o observare, și în tōta serioșitatea ei. Eata cum ne istoriseste corespundintele intemplantă acēst'a, care dice, ca o au patitu unu amicu alu seu, înainte cu vre-o 14 zile în siedintia reuniunii liberale din Wels (Stiri'a): „Adunarea-se dice în corespundintia — ascult'a, că totdeun'a, în cea mai mare tacere și încordare la cuvintele vorbitorului. Ochii tuturor erau atintiti la elu (la presedintele A. G.); totu cuventulu ilu sorbeu depre buclele lui. Eu insa din intemplantă eramu foarte distrasu în sēr'a aceea; pre lenga tōta silintia nūmi putēmu încordă atentiunea, și ochii și cugetele mi sburau fără nici unu planu încōci și si incolo. Acēst'a au fostu caus'a, de dintre toti cei de fatia nūmai eu amu vediotu scen'a iniorătoare, care s'au defasiuratu înte că fulgerulu tocmai la spatele scaunului presedintelui, pre cându vorbea acēst'a. Tocmai cându vorbea Dlu A. G. mai cu focu, deodată se deface la spatele lui paretelu salei și se iveșu unu domnu în vestmentu verde de venetoriu, cu harba și palarie ascultita. Fumu grosu esiă din gur'a lui, nasulu și ochii lui versau flacări de focu. Cându-si aduse la iveala piciorulu celu stăngu, amu vediotu cu grōdia, ca e unu — picioru de capra! Atunci amu sciutu, cine er'a ospele acēst'a neplăcutu. Rînjindu de totu pretinesce privea la adunare și cu deosebire la Dlu presedinte; și tocmai cându admon'a acēst'a, ca să participe câtu se pōte de multi la reuniunea acēst'a liberala frumoșă, atunci ridicânduși (ucigasiulu) mânăle cele vestede și uscate în o miscare de inima evidenta binecuvanta pre vorbitorulu și dispere în despiciătur'a paretelui, care se inchide în arm'a lui fără nici unu sgomotu. Acestea tōte s'au intemplantu cu o iutiela că fulgeru. Unu liepetu usioru mai resună din paretelu; — nu fostu ultimulu suspina alu unoi ereticu liberalu nefericitu, pre care cu ocaziunea acēst'a l'au fostu predatu diavolului doi ultramontani inveliti. Ingalbinitu și mortu de jametate de spaima, mi-amu facutu cruce și tacendu m'amu dusu diu adunare.“

*** Bōla de vite s'au latitu și aici, precum se da cu parerea, prin vitele, ce s'au adusu din Haromszek și din Odorheiu. Judecătōriele îndata a făcutu dispusetiunile cuviincioșe, și că sa nu se mai lătasca bōl'a acēst'a au opritu aici intrarea și scōtērea viteloru cornute. Totu odată și voru face judecătōriele datorintia și în scaunulu Sabiu-

lui, daru poporulu inca trebuie să le ajute în tōta privintia, căci numai asiă se va putea încungiu și delătur'a reuiu acēst'a, carele aduce atāt'a stricare în starea cea buna a poporatiunii.

*** **Cutremurulu de pamentu.** Din Iaszmihalylek se scrie despre cutremurulu pamentulu următoarele: Abiă neamu fostu reculesu de grōdia, ce o sternise în noi cutremurulu de pamentu din 16. l. c., cându eata ca în 20. l. c. sarta, cam pe la 3/4 9 ore, prin unu impulsu infioratoriu fărânci unu presemnu, odată se cutremură de nou pamentulu sub noi în directiune dela resaritu spre apusu. Fric'a cea mare, ce se produce prin cutremurulu celu amenintatoriu cu periculu e sgomotulu celu inadusitu, prin duraitura didurilor, ce sau derimatu, și prin sunetulu celu ingroditoriu alu clopoteloru mici din turnu, au silitu pre toti, cari și iubeau viatia, să fuga afara în câmpu. După clatinarea acēst'a infricosiata, se mai cutremură pamentulu până diminetia la 4 ore inca de patru ori; urmarea cea trista au fostu, ca biseric'a, cas'a parochiala și mai multe edificii private s'au slăbitu și suntu aprōpe de derimare. E de insemnatu, ca pamentulu se clatină usioru tōta diu'a, încātu numai celuce observă cu atentiune pōtea simti ceva, și numai în orele de sēr'a și de nōptea se cutremura asiă infioratoriu.

Cutremuru de pamentu au fostu în 15. l. c. și în Agramu, care au duratu că o secunda.

Asemerea au fostu unu cutremuru mare de pamentu în Americ'a, prin care sa se fia periclitatu vreo 20,000 de omeni.

*** **Avemū durerea de a anuntia o intemplantă din cele mai nenorocite.** Adi pre la siēse ore și jumătate o splosiune teribilă făcu se tresăra o mare parte a Bucuresciloru. Nenorocirea se intemplantă la începutulu podului Beificului lângă piat'a santului Antonu. Se vede ca dea unu depositu de pravu de pusica în pivnitia unei mici case cu două etagie din drēptă ulitiei și acēst'a făcendu splosiune dintro cauza necunoscuta inca, cas'a fū instantaneu aruncata în aeru, dărâmendū acoperisulu caseloru vecine și îndăulendū s'au parte din zidulu casei despre piatia. Pompierii alergară cu intrepiditatea și iutial'a loru cunoscuta și oprira ori ce incendiu. Insa cu tōtagrăbirea ajutōreloru numai două vectime putera ficare se a retra su din remători din care un'a foarte rănita. Nu se pōte inca cunōsce numerulu victimeloru, fiindu nevoie de multu lucru pentru retragerea tuturor daramaturiloru. Cas'a insa fiindu mica numerulu locuitoriloru nu putea fi mare, cea ce se și spune de vecini ce pretindū ca au mai nōua suflete o locuiau. Se dice ca căti-va trecători au suferitu cunosiune grave. Retragerea dărâmaturiloru urmēdia cu cea mai mare activitate. „Sentinel'a“

*** **O usiurare de multu dorita pentru comunicatiune,** se va face prin indreptarea drumului de pre dealulu Bradului; prelucările în privintia acēst'a o sa se încēpa, precum se aude, inca în tōmn'a acēst'a. Aru fi de doritu, că sa se indrepteze și drumulu de pre dealulu Sacelului, dându-se alta directiune mai plana, pentru ca și acēst'a, că și alu Bradului, impedează foarte multu comunicatiunea prin suisulu celu mare.

20—2 **Concursu.**

Stasiunea de parochu din Magerusiu în Tractulu Protopopiatului alu II. alu Brasiovlui devenindū vacanta, prin transferarea preotulu de acolo la parochia Bodului, se eserie prin acēst'a concursu.

Competitorii la acēst'a parochia preoți sēu Clerici absoluti, sa trimita cererile loru cu documentele de lipsa, la subscribulu scaunulu protopopescu până la 30 Septembrie a. c.

Scaunulu protop: gr. or. alu II. alu Brasiovlui.

Brasiovu în 4 Septembrie 1868.

Ioann Petricu,
Protopopu.

23—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea posturilor invetiatoresci din comunele Abrudu, Abrudusatu și B. Cierbu se deschide concursu.

Cu stasiunile acestea suntū impreunate următoarele emolumente:

- Stasiunea invatiatorēscă dela scōla centrala din opidulu Abrudu e provadiata cu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cuartiru liberu, și 2 argii de lemne.
- Stasiunea din Abrudusatu, este impreunata cu unu salariu anualu de 150 fl. v. a. cuartiru liberu și 2 orgii de lemne, iare

c) Stasiunea din Buciumu Cierbu, e provadiata cu unu salariu anualu de 100 fl. v. a. cuartiru liberu, lemne câte voru fi necesare, și una parte din venitele scolare — pentru serviciulu de cantariu. —

Doritorii de a competi la anulu din acestea posturi, au de a si providea petitiunile cu atestate de cualificatiune buna, de moralitate, ca au absolvatu cursulu pedagogiei, în Institutulu Archidieceșanū ca scia și cantarile bisericesci și cu suntu de religiunea gr. orientala; tōte aceste până la 20. Septembrie a. c. suntu a se adresă subscribulu Inspectoratu scolaru.

Dela Inspectoratulu scolare districtuala gr. or. alu Zlatnei de josu.

Abrudu 1. Sept 1868.

Escriere de Concursu.

Devenindū vacanta stasiunea invetiatorēscă dela scōla romāna gr. or. din Maerau, Fractulu Turdei de susu, e impreunatu cu leafa anuală de 60 fl. v. a.

Se deschide Concursu până la 30 Septembrie 1868.

Doritorii de a ocupă acēst'a stasiune voru ave gdnă la acēstu terminu, a-si trimite la subscribulu, prelāngă concurselu sale documentele recerute.

Inspectoratulu Districtualu scolare gr. or. Idicelu în 3. Septembrie 1868.

Ioșifu Brancovănu,
Protopopu.

22—2

22—2 **Concursu.**

Pentru ocuparea Stasiunii Invetiatoresci. la Scōla comunala gr. or. din Parau, se deschide concursu până la 20 Septembrie a. c.

Cu acēstu postu e impreunatu unu salariu anualu de 100 fl. v. a. cortelu liberu în edificiuulu scōlei — și lemnele trebuincioșe pentru focu.

Doritorii de a ocupă acēstu postu, voru adresă subscribulu concurselu sale până la terminulu susu aratatu, instruate cu atestatele de lipsa, despre aloru cualificatiune.

Fagarașiu 5/17. Sept. 1868.

Petru Popescu
Protopopu gr. or. și
Insp. distr. de scōle.

21—2 **Edictu.**

Anna Vasilie Nanu din Hermanu, carea după publicarea Deliberatului Consistorialu din 13 Iunie a. c. Nr. 629 prin care se indreptase la traulu la olalta cu barbatulu ei Georgiu Vladu totu de acolo, nemulțamita cu amintitul Deliberatu, parasindū cu necredintia pre legiutulu ei sotiu, și pribegiesce în lume, fără a se sci unde, se citeza prin acēst'a, ca în terminu de 8 luni de zile dela datulu presinte se se infatisiedie inaintea subscribulu foru matrimonialu; căci la din contra și în absentia ei se va decide pre baz'a St. Canōne ale bisericiei nōstre ortodoxe răsaritene, divortiuulu cerutu de sotiuulu ei.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractulu protopopescu alu II, alu Brasiovlui.

Brasiovu în 4 Sept. 1868.

Ioann Petricu,
Protopopu.

Nr. 24—1 **Edictu**

Maria, nat'a Ioșifu Gavrilu din Tientiariu, carea de mai multe luni de zile a parasitu cu necredintia pre legiutulu ei sotiu Nicodimu Tomiani totu din Tientiariu, și pribegesce în lume fără a se pōte sci loculu ubicatiunei sale, — se cetēdia prin acēst'a, că în terminu de unu anu și o di dela datulu presente, sa se infatisiedie inaintea subscribulu, la scaunulu protopopescu respectivu, căci la din contra și în absentia densei, se va decide pre bas'a SS. Canōne ale bisericiei nōstre ortodoxe-răsaritene divortiuulu cerutu de barbatulu ei.

Brasiovu 30 Augustu 1868.

Ioșifu Baracu
Protopopu gr-or. I. alu Brasiovlui.

Burs'a de Vienn'a.

Din 14/26 Septembrie 1868.

Metalicele 5%	56 40	Act. de creditu	206 20
Imprumut. nat. 5%	61 60	Argintulu	113 75
Actiile de banca	711	Galbinulu	5 53